

KORISNIČKE UPUTE
APLIKACIJA ZA POTPIS DATOTEKA

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	3
1.1.	Cilj i svrha	3
1.2.	Područje primjene.....	3
2.	POJMOVI I SKRAĆENICE	4
3.	PREDUVJETI KORIŠTENJA.....	5
4.	PREGLED APLIKACIJE	6
5.	OPIS EKRANA.....	7
5.1.	Izbornik Datoteka	7
5.2.	Izbornik Alati.....	8
5.3.	Potpisivanje datoteka	9
5.4.	Potpisivanje i slanje računa iz javne nabave	11
5.5.	Popis grešaka	16
6.	KRAJ RADA.....	18

1. UVOD

Aplikacija za potpis datoteka u XML formatu je klijentska (desktop) aplikacija za Servis ePošta koja radi provjeru sheme te izradu potpisa.

U novoj verziji ove desktop potpisne aplikacije proširene su njene funkcionalnosti tako da nova verzija podrži i digitalno potpisivanje i slanje računa iz javne nabave.

1.1. *Cilj i svrha*

Aplikacija za potpis je napravljena u svrhu zaštite podataka u datotekama dokumenata. Osnovni je cilj omogućiti ovlaštenim korisnicima potpisivanje XML strukture dokumenata koja se nakon potpisivanja učitava u Servis ePošta.

Preko aplikacije je omogućeno i potpisivanje i slanje računa iz javne nabave.

1.2. *Područje primjene*

Aplikacija za potpis je namijenjena korisnicima koji će se registrirati na Servis ePošta zbog slanja datoteka koje sadrže dokumente. Aplikacija služi za potpisivanje datoteka prije učitavanja u Servis ePošta.

Aplikacija se može koristiti i za direktno učitavanje XML datoteka s jednim ili više računa iz javne nabave te potpisivanje i slanje istih. Statusi tako poslanih računa iz javne nabave će se moći vidjeti kroz web sučelje ePošte. XML datoteke s računima za javnu nabavu koje se učitavaju u aplikaciju trebaju imati strukturu po UBL/CII normi (EU norma).

2. POJMOVI I SKRAĆENICE

U nastavku slijedi pregled bitnih pojmova i skraćenica vezanih uz Aplikaciju za potpis:

- XML format (EXtensible Markup Language) - jezik za označavanje podataka jednostavno čitljiv i ljudima i računalnim programima
- Datoteka - skup raznih dokumenata u XML formatu
- Dokument - račun ili neka druga vrsta dokumenta u XML formatu
- Shema - način određivanja pravila strukturiranja XML dokumenta
- Modul - upravljački program za pristup kriptu uređaju (USB tokenu/čitač smart kartice)
- Ključ za potpisivanje - privatni ključ koji se nalazi na USB tokenu/smart kartici, a služi za digitalno potpisivanje dokumenata

3. PREDUVJETI KORIŠTENJA

Za korištenje Aplikacije za potpis i slanje datoteka potrebno je imati sljedeće:

- Osobno računalo
- Operativni sustav: Microsoft Windows XP, 7 ili noviji
- Aplikacija za potpis instalirana na računalo
- e-kartica/USB token na kojem se nalazi digitalni certifikati
- čitač smart kartice za e-karticu
- program za upravljanje smart karticama (npr. Active Card Gold, Active Client, Gemalto, ili neki drugi)

4. PREGLED APLIKACIJE

Funkcionalnosti Aplikacije za potpis su sljedeće:

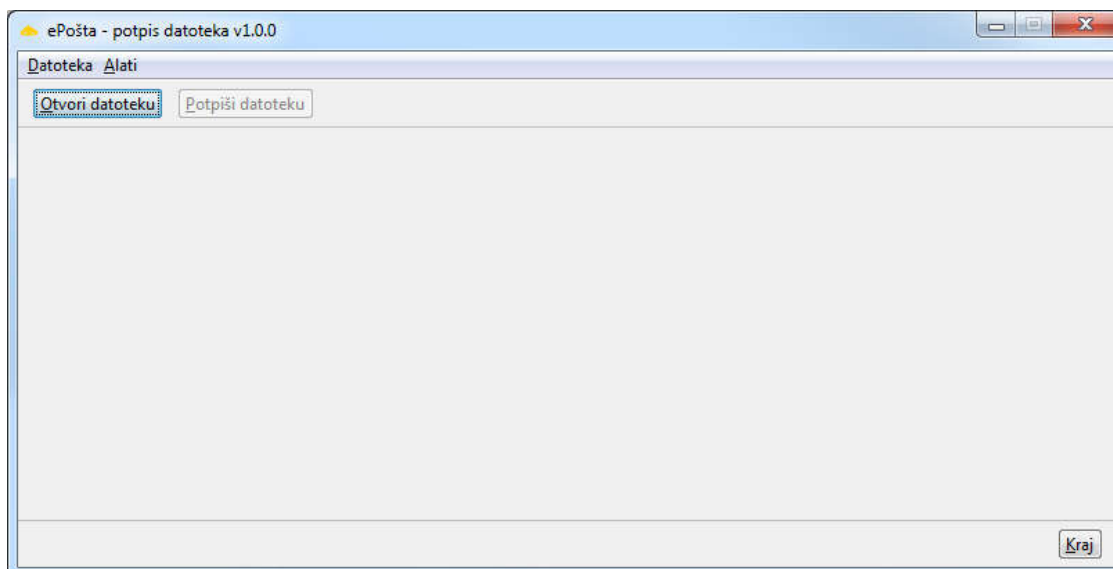
1. Odabir datoteke
2. Pregled datoteke
3. Potpisivanje datoteke
4. Odabir postavki
5. Potpisivanje i slanje računa iz javne nabave

5. OPIS EKRANA

Aplikaciju za potpis možemo spremiti na željenu lokaciju na računalu, otpakirati ju i koristiti za potpisivanje datoteka dokumenata.

Aplikaciju za potpis pokrećemo iz zadanog direktorija **ePosta-potpis-datoteka** dvostrukim klikom na ikonu **ePosta.exe**.

Početni ekran aplikacije prikazan je na sljedećoj slici.

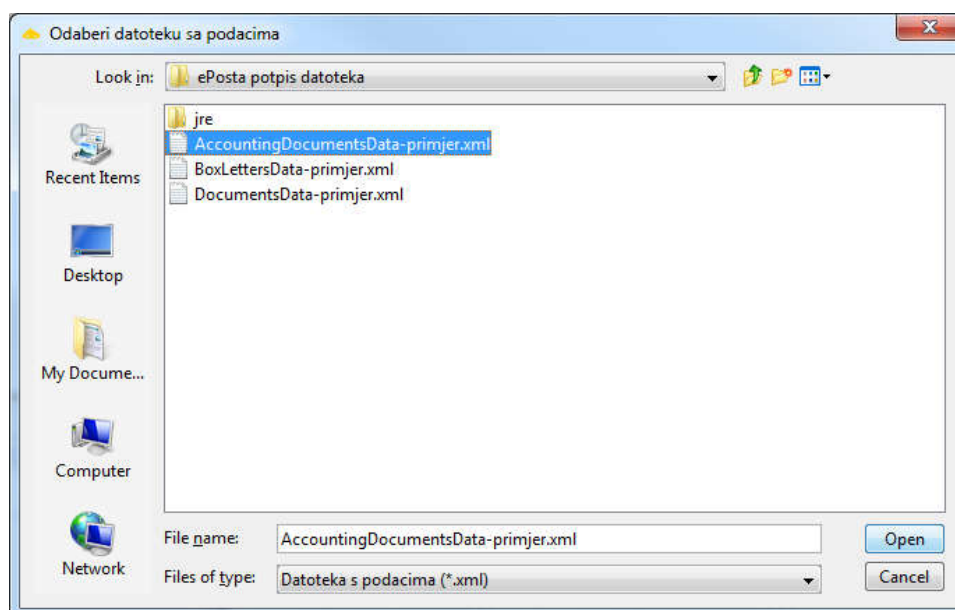

Slika 1. Početni ekran aplikacije

5.1. Izbornik Datoteka

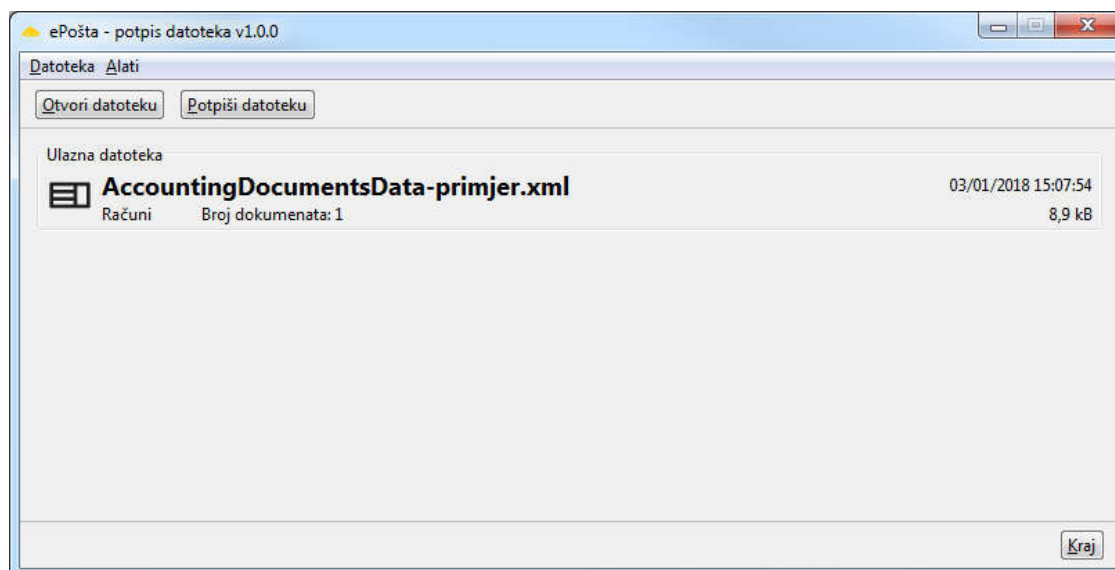
Izbornik **Datoteka** koristimo za učitavanje datoteke za potpis. Isti izbornik koristimo i klikom na gumb **Otvori datoteku**.

Nakon odabira, aplikacija otvara ekran za odabir datoteke, prema sljedećoj slici.

Slika 2. Odabir datoteke

Klikom na gumb **Open** aplikacija učitava odabranu datoteku i prikazuje detalje iste, prema sljedećoj slici.

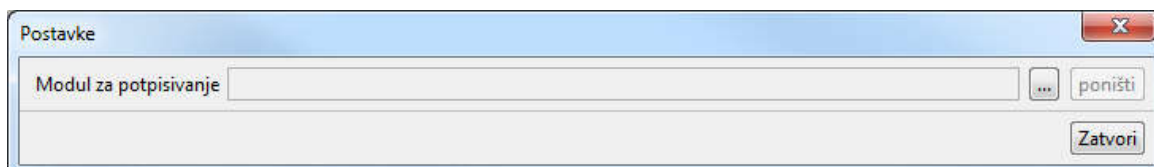
Slika 3. Odabrana datoteka

U nastavku, klikom na gumb **Potpiši datoteku**, izvršava se potpisivanje datoteke (poglavlje 5.3).

5.2. Izbornik Alati

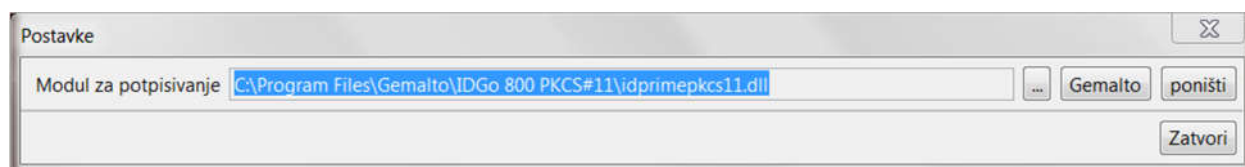
Odabirom izbornika **Alati** aplikacija prikazuje dvije opcije: **Postavke** i **Podržane sheme**.

Klikom na izbornik **Postavke** otvara se ekran za pregled modula s ključevima za potpisivanje. Ako nije pronađen potrební modul, dobit ćemo sljedeći ekran.

Slika 4. Nema modula s ključevima za potpisivanje

Ako je pronađen neki potrební modul, otvorit će se sljedeći ekran.

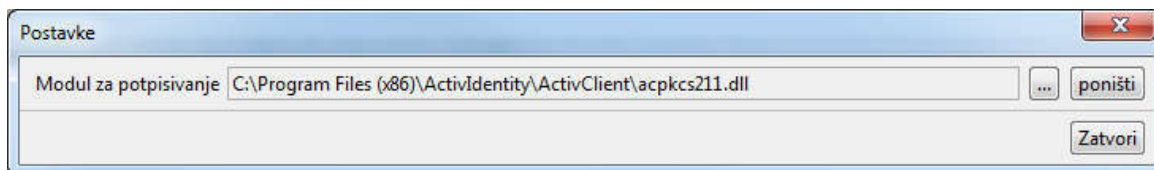

Slika 5. Postoje moduli s ključevima za potpisivanje

Aplikacija je pronašla modul s ključevima za potpisivanje (**Gemalto**) te je automatski popunila polje za unos lokacije implementacijske datoteke, u ovom slučaju **idprimepkcs11.dll**.

Ukoliko aplikacija pronađe više modula s ključevima za potpisivanje, gumbi za odabir pojedinog modula će se prikazati na ovom ekranu, kao što je prikazan gumb za **Gemalto** na gornjoj slici. Odabirom pojedinog gumba, može se mijenjati modul za potpisivanje.

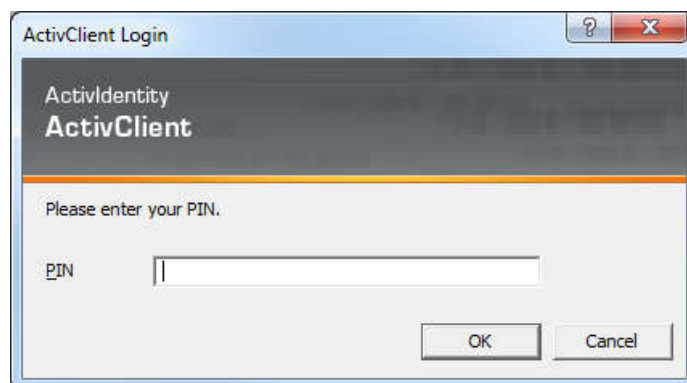
Ako korisnik koristi e-karticu i na računalu ima instaliran operativni sustav Microsoft Windows 7 (64-bit), tada za ručno dodavanje lokacije modula za potpisivanje treba kliknuti na gumb te potom pronaći odgovarajuću implementacijsku datoteku (**acpkcs201.dll** ili **acpkcs211.dll**) unutar odgovarajućeg C:\Program Files (x86)... direktorija (primjer na sljedećoj slici).

Slika 6. Ručno odabran modul s ključevima za potpisivanje

5.3. Potpisivanje datoteka

Klikom na gumb **Potpiši datoteku** aplikacija najprije korisnika traži unos PIN-a.

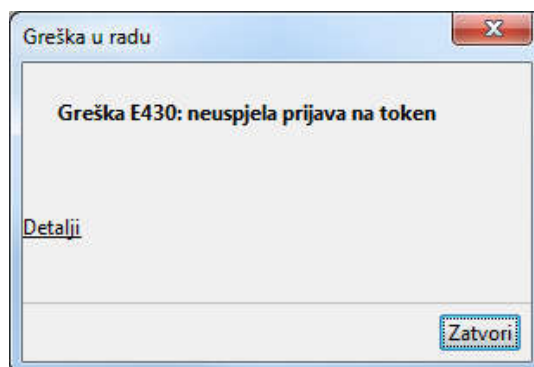
Slika 7. Unos PIN-a

Ako korisnik nije unio ispravan PIN, na ekranu će se pojaviti odgovarajuća poruka o pogrešno unesenom PIN-u.

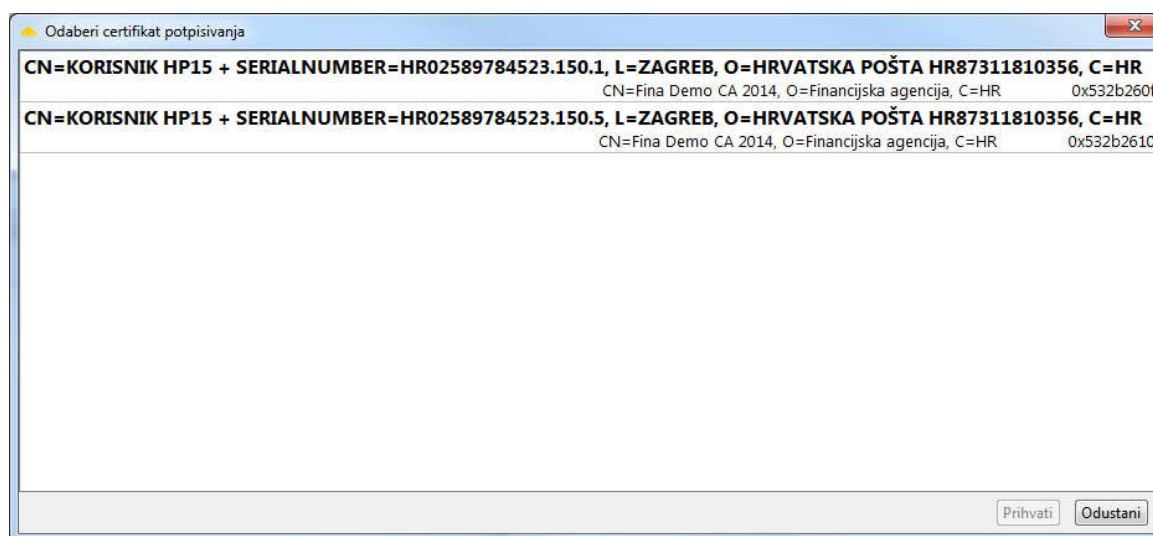
Slika 8. Unos pogrešnog PIN-a

Nakon klika na gumb **Cancel**, pojavit će se ekran s ispisom greške.

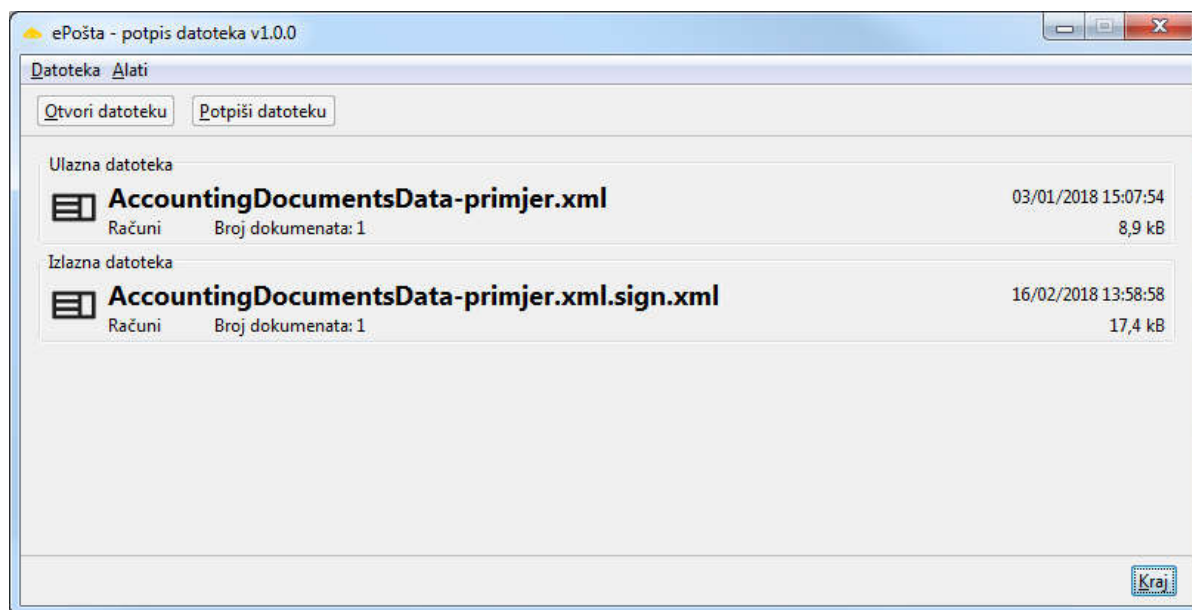
Slika 9. Neuspješno potpisivanje

Ukoliko je PIN ispravan, a na e-kartici postoji više od jednog certifikata, aplikacija u idućem koraku otvara ekran za odabir certifikata.

Slika 10. Odabir certifikata

Nakon odabira odgovarajućeg certifikata i klika na gumb **Prihvati**, aplikacija potpisuje odabranu datoteku i prikazuje detalje na ekranu.

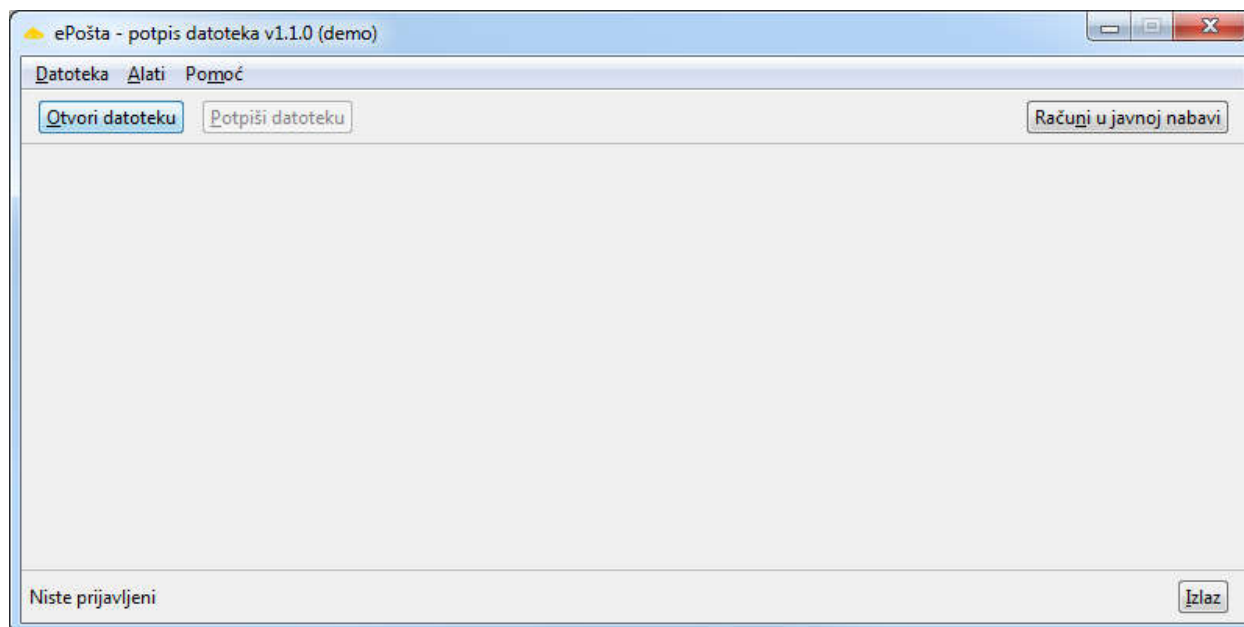

Slika 11. Potpisana datoteka

Potpisana datoteka se nalazi u istom direktoriju gdje i odabrana datoteka koju smo željeli potpisati, a do nje se može doći klikom na istu na prikazanom ekranu.

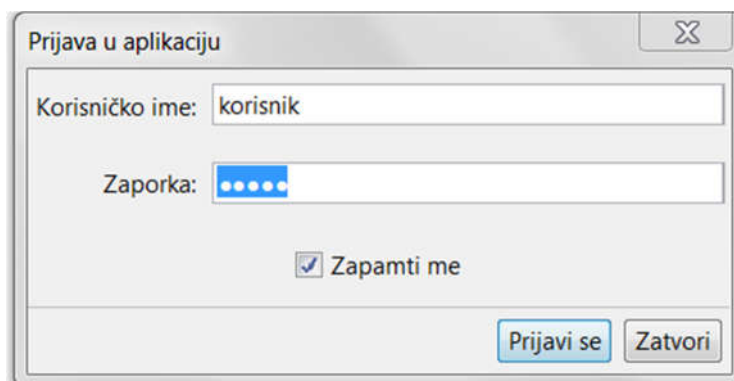
5.4. Potpisivanje i slanje računa iz javne nabave

Na početnom ekranu desktop potpisne aplikacije dostupan je gumb **Računi u javnoj nabavi**, kao što je vidljivo na sljedećoj slici.

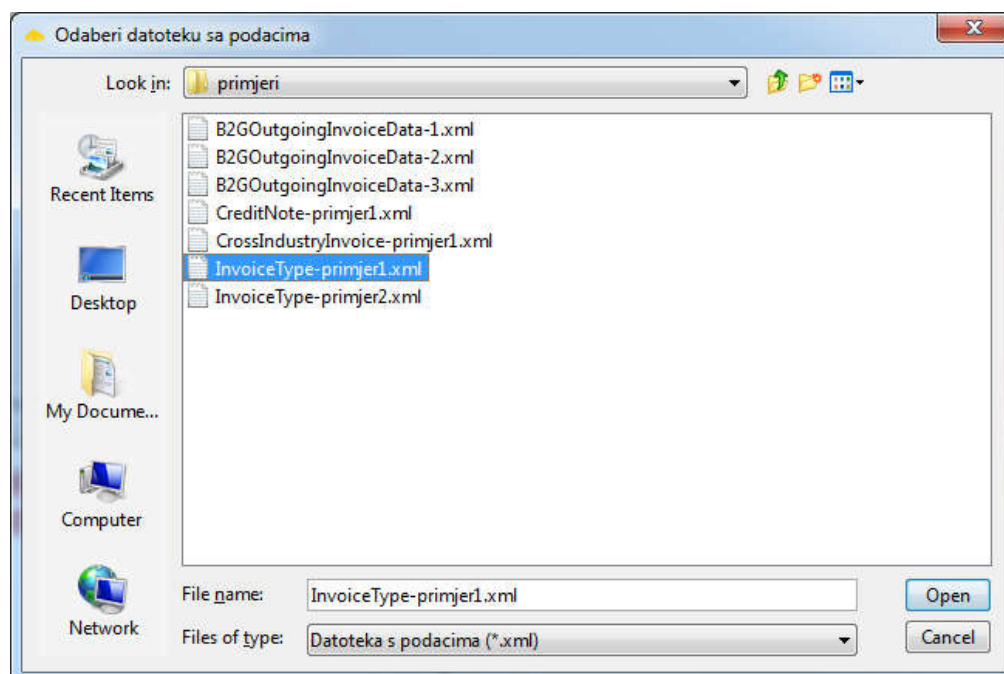
Slika 12. Početni ekran aplikacija s dodanim gumbom za račune iz javne nabave

Odabirom gumba Računi u javnoj nabavi, otvara se sljedeći ekran za prijavu korisnika u aplikaciju.

Slika 13. Unos korisničkog imena i lozinke kod pristupanja opciji za račune iz javne nabave

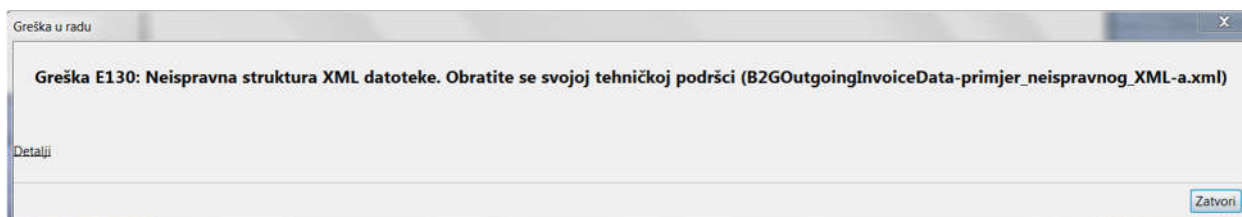
Korisnik na tom ekranu unosi svoje korisničko ime i lozinku iz sustava ePošta. Korisnik na ovom ekranu ima mogućnost odabira opcije **Zapamti me** s kojom će aplikacija pamti korisničko ime i lozinku, pa ju korisnik neće trebati iznova unositi kod svake prijave u aplikaciju. Nakon uspješne prijave, prikazuje se sljedeći ekran.

Slika 14. Ekran za odabir XML-a s računima iz javne nabave

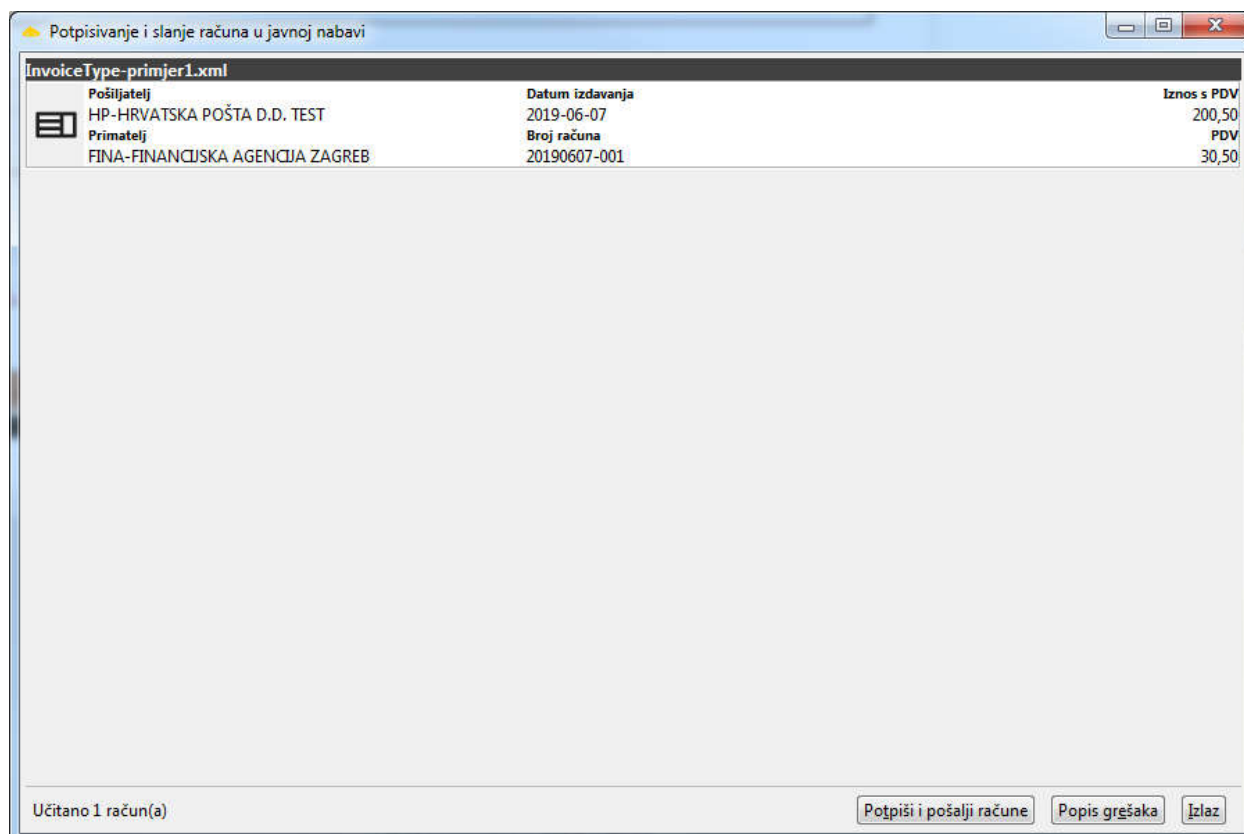
Korisnik na ovom ekranu odabire XML datoteku u kojoj se nalazi jedan ili više računa iz javne nabave.

Nakon odabira datoteke i klika na gumb **Open**, datoteka se učitava u aplikaciju. Ako je struktura datoteke neispravna, prikazat će se poruka s greškom prikazana na sljedećem ekranu.

Slika 15. Poruka s greškom kod neispravne strukture XML datoteke

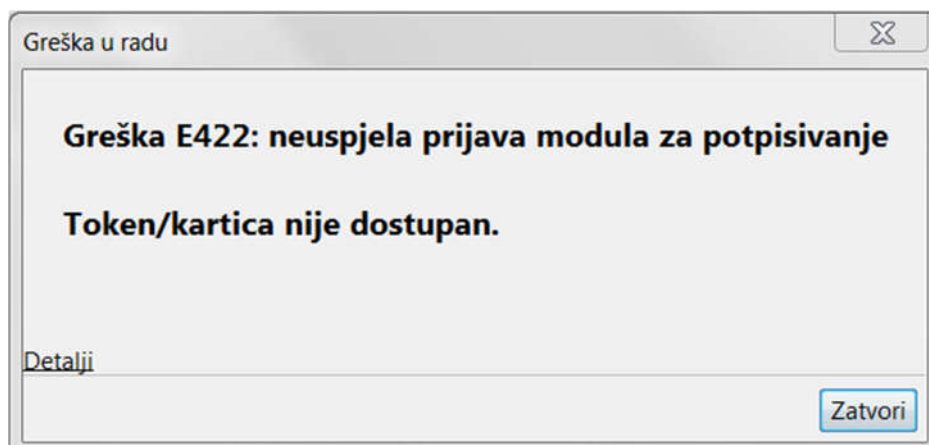
Ako je struktura datoteke ispravna, datoteka će se učitati u aplikaciju te će se prikazati ekran na sljedećoj slici.

Slika 16. Učitani račun(i) iz XML datoteke

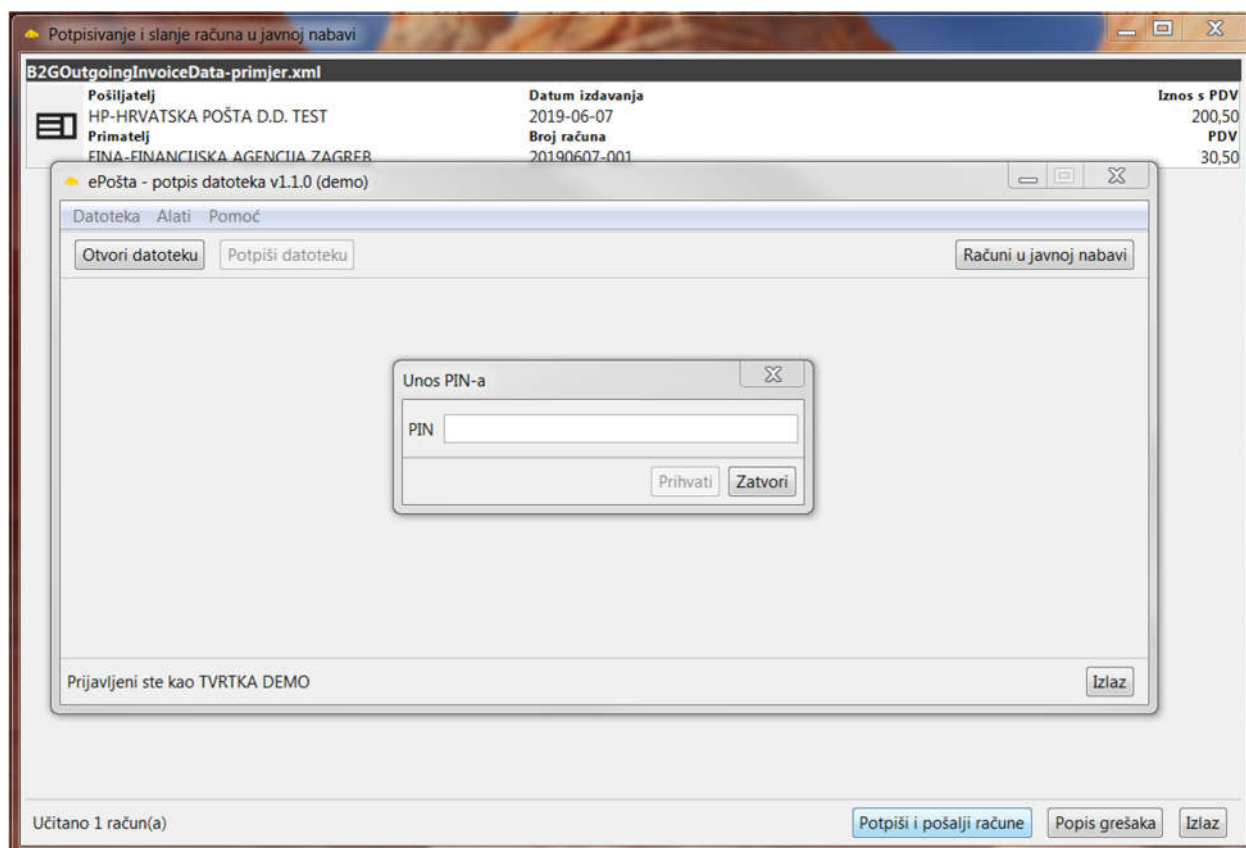
Na ekranu će biti vidljivi svi računi koji se nalaze u toj XML datoteci (u ovom slučaju, samo je 1 račun) te podaci o pošiljatelju, primatelju, datumu izdavanja, broju računa, iznosu s PDV-om i PDV za svaki račun. Na ekranu su također vidljivi i gumbi **Potpiši i pošalji račune**, **Popis grešaka** i **Izlaz**.

Odabirom gumba **Potpiši i pošalji račune**, aplikacija traži token/karticu. Ako token/kartica nije dostupan, prikazat će se poruka s greškom na sljedećoj slici.

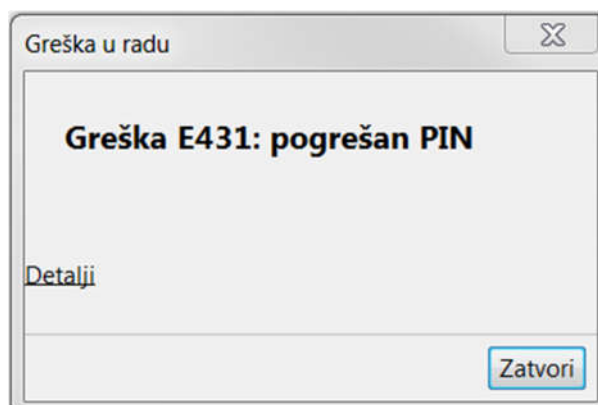
Slika 17. Poruka s greškom kod nedostupnosti tokena/kartice

Ako je token/kartica dostupan, od korisnika se traži unos PIN-a, kao što je prikazano na sljedećoj slici.

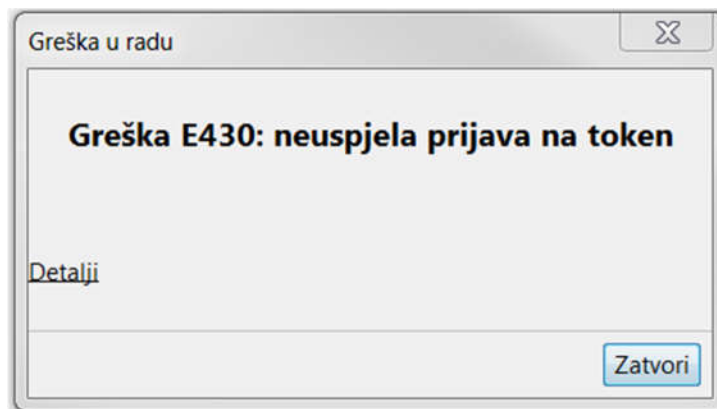
Slika 18. Unos PIN-a nakon odabira opcije Potpiši i pošalji račune

Ako se unese pogrešan PIN, aplikacija će prikazati poruku s greškom prikazanu na sljedećoj slici.

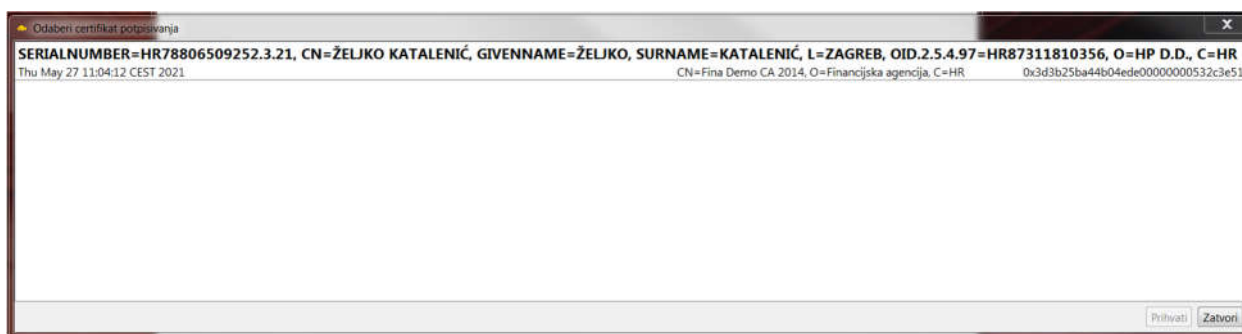
Slika 19. Poruka s greškom kod unosa pogrešnog PIN-a

Ako se na ekranu za unos PIN-a odabere opcija Zatvori, prikazat će se poruka s greškom prikazana na sljedećoj slici.

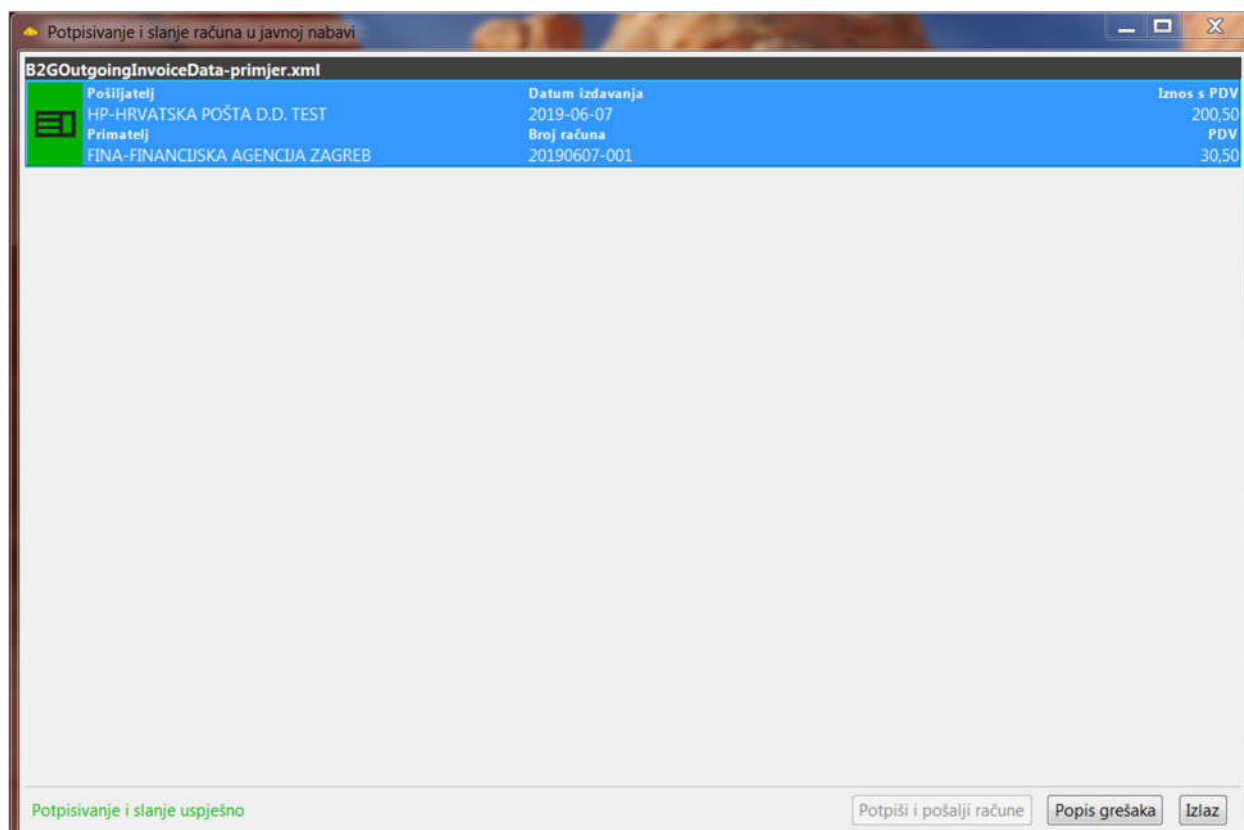
Slika 20. Poruka s greškom kod prekida unosa PIN-a

Nakon ispravnog unosa PIN-a, korisniku se nudi odabir certifikata za potpisivanje (trenutno je dostupan samo 1), kao što je prikazano na sljedećoj slici.

Slika 21. Odabir certifikata za potpisivanje računa iz javne nabave

Nakon što korisnik odabere željeni certifikat te odabere gumb **Prihvati**, računi će se početi potpisivati i slati, te se prikazuje ekran na sljedećoj slici.

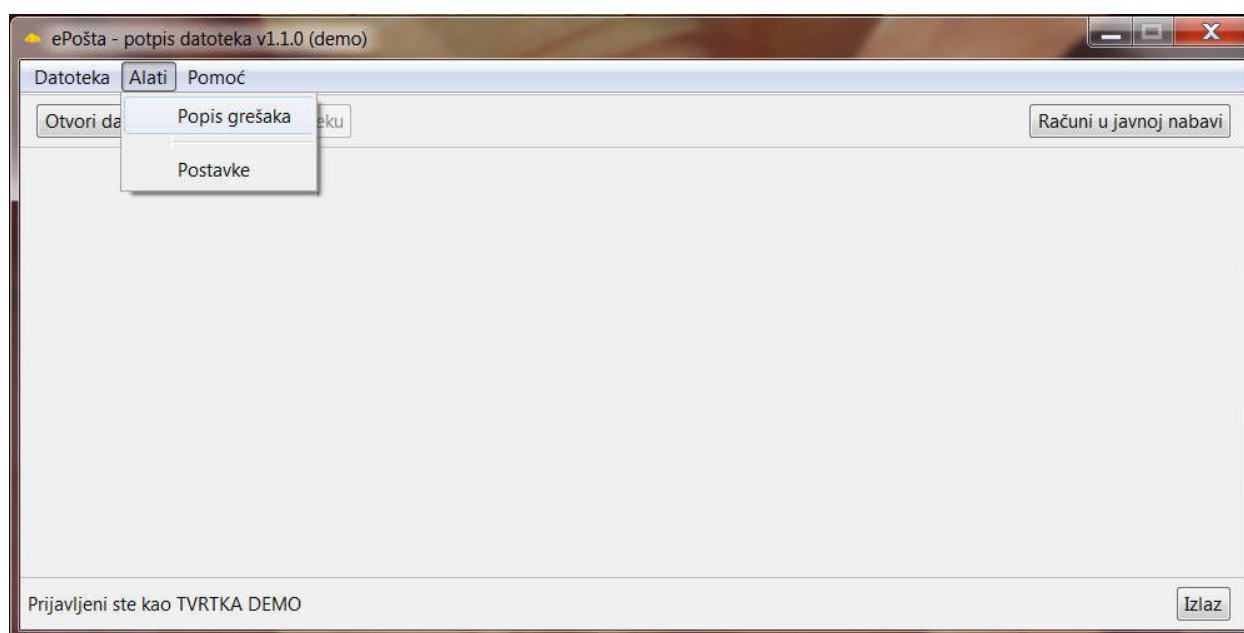

Slika 22. Potpisivanje i slanje računa iz javne nabave

Račun sa slike je uspješno potpisan i poslan, što je i prikazano zelenom bojom.

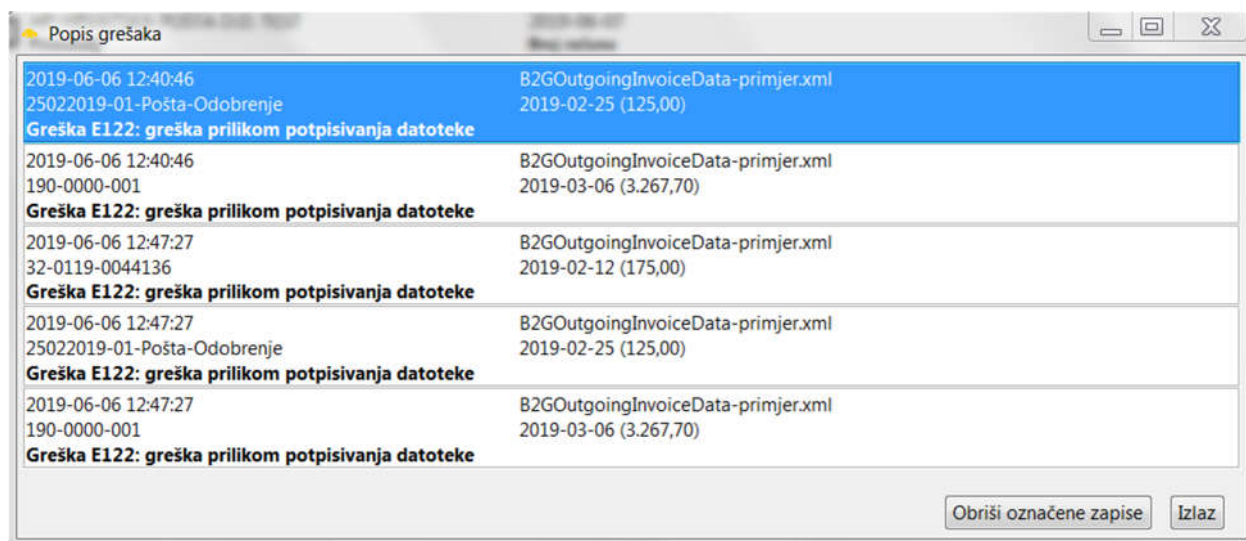
5.5. Popis grešaka

Na ekran za popis grešaka se može doći na dva načina. Jedan način je odabirom gumba **Popis grešaka** s ekrana za potpisivanje i slanje računa u javnoj nabavi (prikazanih iznad), a drugi način je odabir opcije **Popis grešaka** iz izbornika **Alati**. Drugi način je prikazan na sljedećoj slici.

Slika 23. Odabir opcije Popis grešaka

Odabirom opcije **Popis grešaka** (bez obzira na koji od dva načina), otvara se ekran prikazan na sljedećoj slici.

Slika 24. Prikaz ekrana s popisom grešaka

Na ekranu je prikazan popis grešaka koje su se dogodile prilikom potpisivanja i slanja računa iz javne nabave.

Svaku grešku je moguće odabrati te obrisati s popisa grešaka odabirom gumba **Obriši označene zapise**.

6. KRAJ RADA

Odabirom opcije **Kraj** ili **Izlaz**, izlazi se iz aplikacije.